

**LEARNING
FWD 21**

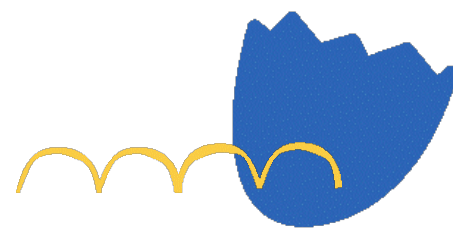

Co-funded by
the European Union

**Průvodce hybridním učením
pro moduly
Zelené a Občanské kompetence**

leden 2024

Project Learning Forward 21
Erasmus+ / 2021-1-SK01-KA220-ADU-000028403

Podpora Evropské komise při vydání této publikace nepředstavuje schválení jejího obsahu. Ten vyjadřuje pouze názory autorů a Komise nenesे odpovědnost za případné využití informací zde obsažených.

Účel: Tato příručka byla sestavena s cílem shrnout metody a techniky, které mohou zlepšit a rozšířit možnosti on-line vzdělávacích modulů vyvinutých v rámci [partnerství projektu LFwd21](#). Průvodce je k dispozici všem členům **Forward Looking Learning Centers** jejich lektorům/pedagogům, kteří jsou ochotni vést studující a pomáhat jim v jejich vzdělávacích cílech a úsilí.

ZÁSADY HYBRIDNÍHO UČENÍ:

1. Hybridní výuka nabízí **jedinečnou kombinaci prezenční a on-line výuky**, což umožňuje flexibilní přístup ke vzdělávání.
2. Zavedením hybridní výuky získávají studenti **lepší přístup ke vzdělávacím zdrojům** prostřednictvím on-line platform, čímž se možnosti jejich vzdělávání rozšiřují mimo hranice tradiční učebny.
3. Významnou výhodou hybridního vzdělávání jsou personalizované vzdělávací zkušenosti, protože studenti se **mohou učit svým vlastním tempem a přizpůsobit se svým individuálním potřebám a preferencím**.
4. Pro úspěšnou implementaci hybridního vzdělávání je klíčové **najít správnou rovnováhu mezi on-line a off-line výukovými metodami**. Pedagogové by měli usilovat o vytváření poutavého on-line obsahu, který podporuje aktivní účast a interakci.

Hybridní výuka přináší revoluci ve vzdělávání, protože poskytuje větší flexibilitu, lepší přístup ke zdrojům a personalizovanou výuku.

Zdroj: <https://claned.com/what-is-hybrid-learning/>

Aktivity pro hybridní výuku:

Aktivity	Asynchronní on-line E-mailová komunikace	Synchronní on-line webináře	FTF (Face to Face /ve třídě)
INDIVIDUÁLNÍ/DVOUSTRANNÉ			
Individuální (dvoustranné) interakce s lektorem	E-mailová komunikace s lektorem	dvoustranný ZOOM meeting	dvoustranná konzultace
SKUPINOVÉ	E-mailová komunikace	Webináře	Ve třídě
Otázky a odpovědi (Q&A)	E-mailová komunikace s lektorem	ZOOM kanály pro pokládání otázek: 1. Chat 2. Zvednutá ručička	Tradiční formát otázky&odpověď i během hodiny
Diskuse		Strukturovaná interakce během webináře: 1. Účastníci mohou diskutovat a komunikovat na téma navržené lektorem. 2. Lze je rozdělit do breakout rooms	Během hodiny je možno vytvořit skupiny, jejichž členové diskutují o tématech dle zadaného/společného zájmu.

		podle témat, která je zajímaví.	
Úkoly pro účastníky	Účastník konzultuje konkrétní úkoly s lektorem prostřednictvím on-line interakce.	Účastník konzultuje konkrétní úkoly s lektorem v přímé interakci během webináře.	Účastníci dostanou konkrétní úkoly, budou pracovat ve skupině a prezentovat své výstupy. Dostanou přímou zpětnou vazbu od lektora a ostatních účastníků.
Kvízy pro zpětnou vazbu	Dotazníky Google forms	ZOOM aplikace	Ústní feedback
Schůzky k aktuálně otevřeným projektovým výzvám (regionálním, národním, evropským)		Stručná prezentace + Q&A	Stručná prezentace + Q&A

ZELENÉ KOMPETENCE

Vzdělávací modul: Zelené kompetence

Úvodem

Průvodce hybridní verzí vzdělávacího modulu Zelené kompetence je navržen tak, aby integroval on-line a prezenční metody výuky. Má lektorovi pomoci efektivně se orientovat a využívat hybridní formát k obohacení výuky zaměřené na změnu klimatu a udržitelnost pro dospělé studenty.

Úloha lektora

Lektor hraje klíčovou roli při propojování on-line a prezenčních prvků kurzu. Jeho úkolem je moderovat diskuse, řídit práci na projektech, poskytovat zpětnou vazbu a zajišťovat, aby byly cíle výuky plněny soudržným a poutavým způsobem.

Příklady aktivit

Modul 1: Zelené kompetence

On-line aktivita: Iniciujte diskusní fórum o významu celoživotního vzdělávání ve vztahu k přírodě.

Osobní aktivita: Uspořádejte seminář o praktických způsobech, jak se znovu propojit s přírodou.

Modul 2: Změna začala

On-line aktivita: Vyzkoušejte si, jak se dá změnit život v přírodě: Zadejte rešerši o cílech EU v oblasti snižování uhlíkové stopy.

Osobní aktivita: Uspořádejte skupinový brainstorming o snižování osobní uhlíkové stopy.

Modul 3: Moje doprava

On-line aktivita: Žáci studují historii dopravy a její dopad na životní prostředí.

Osobní aktivita: Prezentace udržitelných dopravních řešení s následnou skupinovou diskusí.

Modul 4: Moje jídlo

On-line aktivita: Interaktivní kvíz o dopadu různých potravin na životní prostředí.

Osobní aktivita: Workshop vaření zaměřený na udržitelné a nízkoodpadové recepty.

Modul 5: Moje bydlení

On-line aktivita: Virtuální prohlídka energeticky úsporných budov.

Osobní aktivita: Diskuse o uplatnění těchto konceptů v místních podmínkách.

Modul 6: Moje potřeby

On-line aktivita: Výzkumný úkol o udržitelných postupech v oblasti oděvů a výrobků osobní péče.

Osobní aktivita: Workshop o výrobě ekologických čisticích prostředků pro domácnost.

Další tipy:

- **On-line a osobní integrace:** Každý modul by měl nabízet aktivity, které lze zahájit on-line a pokračovat v nich nebo o nich diskutovat osobně. Například diskuse v rámci modulu mohou začít na on-line fóru a následně být podrobněji prozkoumány v osobním prostředí.
- **Reflektivní deník:** Podpořte studenty, aby si pro každý modul vedli on-line reflektivní deník. Ten může být prostorem pro osobní úvahy o obsahu modulu, které lze později sdílet a diskutovat o nich na skupinových schůzkách.

- **Projektové vyučování:** Zadejte projekty, které vyžadují on-line výzkum a přípravu, po nichž následují osobní prezentace nebo skupinové diskuse. Například v modulu "Moje doprava" by žáci mohli vyhledávat řešení udržitelné dopravy on-line a poté prezentovat svá zjištění ve třídě.
- **Hostující přednášející:** Pozvěte zajímavé hosty a spojte výhody odborných poznatků s interakcí ve třídě.
- **Zpětná vazba a hodnocení:** Zavedení nepřetržité zpětné vazby, kdy žáci dostávají zpětnou vazbu jak on-line (prostřednictvím digitálních platforem), tak osobně. Může se jednat o vzájemné hodnocení, zpětnou vazbu od lektora nebo sebehodnocení.
- **Integrace místního kontextu:** Podpořte studenty, aby aplikovali získané poznatky na místní kontext. Například v modulu "Moje bydlení" mohou studovat místní stavební postupy a diskutovat o nich ve třídě.

Shrnutí

Úkolem lektora v tomto hybridním kurzu není pouze předávat znalosti, ale také inspirovat a usnadnit hlubší pochopení a odhodlání k udržitelnému životu. Využitím silných stránek on-line i osobního vzdělávání můžete vytvořit dynamický a působivý vzdělávací zážitek.

OBČANSKÉ KOMPETENCE

Vzdělávací model: Projektové myšlení

Úvodem

Hlavním cílem této příručky je poskytnout lektorům soubor interaktivních vzdělávacích aktivit, které mohou využít při správě a dohledu nad vzdělávacím modulem Projektové myšlení, který je přístupný na vzdělávací platformě FLLC.

Role lektora

Lektor je člověk, jehož úkolem je učit lidi praktickým dovednostem. On-line výukový modul byl navržen tak, aby poskytl studentům flexibilní možnost osvojit si základní znalosti předmětu vlastním tempem a sám si ověřit porozumění a nově získané informace prostřednictvím jednoduchých cvičení. Aby však člověk mohl čerstvé znalosti uplatnit a vybudovat si dovednost, musí si vše procvičit a získat skutečnou zpětnou vazbu.

Registrovaným studentům je k dispozici lektor hybridní výuky, který jim poskytne kvalifikovanou zpětnou vazbu o jejich pokroku ve výuce a také zodpoví případné dotazy a požadavky. Jen tak se může student, který získal základní znalosti prostřednictvím individuálního on-line vzdělávání, zapojit do simulovaných situací a posunout se směrem k požadované kompetenci.

Příklady aktivit

1. Konzultace

Konzultace budou všem účastníkům modulu k dispozici prostřednictvím e-mailové komunikace s vyučujícími. E-mailová adresa je k dispozici na webových stránkách FLLC i na výukové platformě.

Individuální - všichni registrovaní účastníci vzdělávání se mohou obracet na lektora modulu se svými dotazy ve všech fázích procesu vzdělávání.

Často kladené otázky - Často kladené otázky (FAQ) budou spolu s odpovědí lektora zveřejněny na webových stránkách FLLC v rámci sekce *Projektové myšlení*. (podstránka)

2. Webináře

Webináře budou oznámeny prostřednictvím platformy FLLC (webové stránky) a dalších komunikačních kanálů a také prostřednictvím e-mailů registrovaným účastníkům on-line modulu projektového myšlení (čtvrtletně).

Registrace bude probíhat prostřednictvím registračního formuláře s možností hlasovat pro hlavní téma (témata) webináře. Webináře budou zahájeny krátkou prezentací lektora k hlavním tématům a následovat bude buď volná diskuse (otázky a odpovědi) účastníků, nebo strukturované úkoly a týmová práce koordinovaná lektorem.

Registrace na webinář je pro všechny registrované účastníky bezplatná.

3. Výuka ve třídě

Na žádost minimálního počtu účastníků (10) bude zorganizována výuka ve třídě. Žádost o výuku je možné podat prostřednictvím formuláře žádosti (Žádost o výuku ve třídě), který je k dispozici na webových stránkách FLLC. Výuka bude mít strukturovaný program a bude trvat přibližně 3 - 4 hodiny. Vyučování ve třídě budou naplánována na odpolední/večerní hodiny, aby je účastníci mohli sladit se svými pracovními povinnostmi.

4. Příležitostné schůzky (výzva k předkládání projektů)

Všichni registrovaní účastníci, kteří absolvovali vzdělávací modul Projektové myšlení, jsou oprávněni požádat o účast na příležitostné on-line schůzce zaměřené na aktuální výzvu k předkládání projektů. Schůzka bude naplánována v závislosti na datu zveřejnění výzvy.

Shrnutí

Úkolem lektora v tomto hybridním kurzu je být k dispozici studentům v kritických momentech, kdy se mohou cítit nejistě a interaktivní zpětná vazba buď výhradně od lektora, nebo od kolegů studentů jim může pomoci vrátit se na pevnou zem. Lektor může volně vybírat a kombinovat jakékoli interaktivní

aktivity, které považuje za vhodné pro konkrétní skupinu studujících nebo pro jednotlivé studující, aby maximalizoval očekávané výsledky učení.

Vzdělávací modul: Občanská participace

Úvodem

Průvodce hybridní verzí modulu Občanská participace je uzpůsoben tak, aby kombinoval on-line a prezenční metody výuky a nabízí strategie pro obohacení výuky. Tento průvodce poskytne lektorovi aktivity a návrhy pro hybridní výuku a také návrhy na využití digitálních nástrojů, jako jsou Canva, Nearpod, Miro, Mural a Kahoot, které zvyšují zapojení studentů a jejich spolupráci.

Role lektora

V hybridní výuce na téma občanské participace funguje lektor jako most mezi on-line a osobní účastí a zajišťuje rovnocenné zapojení a spolupráci. Jeho úkolem je přizpůsobit aktivity tak, aby vyhovovaly oběma prostředím, a využít digitální nástroje pro interaktivní lekce. Lektor udržuje rovnováhu mezi on-line a off-line dynamikou, podporuje aktivní účast všech účastníků, stejně jako poskytuje technickou podporu a usnadňuje práci ve skupinách.

Příklady aktivit

Kde jsem?

Tuto část lze upravit jako on-line nebo osobní kvíz a následnou diskusi ve třídě. Základem je otázka týkající se referend ve Švýcarsku - lektor může provést jejich analýzu a uspořádat skupinovou diskusi nebo debatu o účelu a dopadu referend. Studenti mohou využít on-line zdroje pro výzkum a prezentaci, zatímco diskuse může probíhat ve třídě.

Co znamená být občanem?

Lektor může studenty požádat, aby si do reflektivního deníku zapsali úvahu o tom, jaké právo je pro ně nejdůležitější a zda ho v současné době mají, nebo zda za ně potřebují bojovat. Deníkové záznamy lze odevzdat on-line a on-line je možné vést i následnou diskusi.

Lektor může zadat projekt, v němž studenti zkoumají a prokazují aktivní občanství ve své komunitě a reflektují tuto zkušenost. Projekt může být vypracován a sdílen on-line a závěrečná prezentace nebo diskuse může proběhnout během prezenční nebo on-line výuky.

Občané v demokratické společnosti

Lektor může provést on-line rešerši o různých formách demokracie, po níž následuje skupinová prezentace. Výzkum může být proveden on-line a skupinové prezentace mohou probíhat buď osobně, nebo on-line.

Lektor může studenty požádat, aby se podívali na videa o historii lidských práv, demokracii a úloze OSN ve volbách a diskutovali o nich. Video lze sledovat individuálně on-line a diskuse mohou probíhat ve virtuální třídě.

Lektor může studenty požádat, aby se zamysleli nad přínosy občanské participace a o svých úvahách diskutovali ve skupinách. Studenti také vedou on-line diskusi nebo průzkum o překážkách, kterým čelí jednotlivci při účasti na občanském životě. Počáteční úvahy lze odevzdat on-line a následně se mohou konat osobní nebo virtuální skupinové diskuse.

Evropské hodnoty

Lektor může probrat základní hodnoty Evropské unie a nechat studenty vybrat a zamyslet se nad dvěma hodnotami, s nimiž souzní. Úvahy mohou být sdíleny on-line a následně může proběhnout osobní nebo virtuální skupinová diskuse.

Efektivní komunikace a komunikační styly

Lektor může simulovat setkání virtuální komunity. Studenti sehrají role reprezentující členy této komunity a pomocí on-line platformy diskutují o jejich problémech, sdílejí informace a přijímají rozhodnutí. Kombinujte virtuální diskuse a osobní rozhovory a zamyslete se nad problémy a úspěchy virtuální komunikace.

Lektor může dát studentům pokyn k vytvoření a propagaci digitální petice za věc, na které jim záleží, přičemž se zaměří na důležitost jazyka, tónu a přesvědčivé komunikace při získávání podpory. Začátek aktivity může být proveden on-line, po něm může následovat diskuse o zkušenostech, výzvách a výsledcích v osobní nebo virtuální třídě.

Jak zlepšit komunikační dovednosti?

Lektor může studentům pomoci prozkoumat různé komunikační styly v kontextu účasti v komunitě. Mohou diskutovat a analyzovat příklady efektivní a neefektivní komunikace. Počáteční zkoumání může probíhat on-line, pro hlubší analýzu a reflexi je možné využít osobní nebo virtuální diskuse.

Co je to občanská angažovanost?

Lektor může uspořádat virtuální setkání s hosty nebo panelovou diskusi s komunitními lídry či aktivisty, kteří mají zkušenosti s občanskou angažovaností. Účastníci mohou navázat kontakt s komunitními lídry nebo aktivisty prostřednictvím on-line platformy.

Lektor může prostřednictvím on-line platformy nebo diskusního fóra sdílet sbírku slavných citátů o občanské angažovanosti. Studenty pak může rozdělit do virtuálních diskusních skupin a každé skupině přidělit soubor citátů, aby je analyzovala a diskutovala o nich on-line.

Význam rozhodování prostřednictvím hlasování

Lektor může provést on-line průzkum o tom, jak studenti zpočátku vnímají hlasování, jeho význam a případné překážky, které vidí. Poté může následovat osobní nebo virtuální diskuse o jejich odpovědích.

Lektor může vést interaktivní workshop, kde studenti v malých skupinách diskutují o svých úvahách o důvodech, proč se lidé mohou rozhodnout nejít k volbám. (Např. breakout rooms).

Lektor může skupinám zadat průzkum na téma, jak mohou technologie a sociální sítě podpořit zapojení voličů a zprůhlednit volební proces a výsledky průzkumu pak veřejně prezentovat.

Doporučené digitální nástroje pro hybridní výuku

Canva	Mentimeter
Nearpod	Quiziz
Miro	Flipgrid
Mural	Quizlet
Kahoot	Padlet

Shrnutí

Hybridní modul Očanská participace nabízí komplexní přístup k podpoře občanské angažovanosti jak v on-line, tak v reálném prostředí. Využitím kombinace výukových metod a začleněním digitálních nástrojů mohou lektori vyhovět různým stylům učení a preferencím studentů. Poskytované aktivity umožňují účastníkům prozkoumat a aktivně se zapojit do klíčových konceptů občanské participace. V hybridní třídě hraje lektor klíčovou roli při vybavování studentů znalostmi, dovednostmi a sebedůvěrou, aby mohli provádět pozitivní změny ve svých komunitách i mimo ně. Lektor by měl mít na paměti svou autonomii při výběru a slučování interaktivních aktivit, které nejlépe vyhovují konkrétní skupině účastníků, s cílem optimalizovat požadované výsledky učení.

Vzdělávací modul Jak být mediálně zdatný

Úvodem

Průvodce hybridní verzí vzdělávacího modulu Jak být mediálně zdatný je navržen tak, aby kombinoval osobní výuku a možnosti on-line prostoru, kterému je celé téma také věnováno. Jejím cílem je pomoci lektorovi zorientovat se v hybridním formátu a využít jej k obohacení výuky dospělých studentů.

Role lektora

Role lektora je pro propojení on-line a prezenční části kurzu klíčová. Bude moderovat diskuse nebo poskytovat zpětnou vazbu, provázet studenty on-line prostředím a v případě potřeby poskytovat mírnou technickou podporu. Při tom všem musí dbát na to, aby cíle výuky byly naplněny uceleným a poutavým způsobem.

Příklady aktivit

V síti sítí

Seznámení s obsahem kurzu: tři moduly a jejich obsah. Lektor může požádat studenty o hlasování, jak často nebo v jakém objemu konzumují obsah internetu.

Hlasování může proběhnout naživo zvednutím ruky, on-line za použití příslušných nástrojů (ZOOM chat nebo tlačítko ručička, Mentimetr apod.)

Média: základní slovíčka

Lektor předloží studentům základní slovíčka tohoto tematického okruhu a oni buď mohou napsat jejich definice, nebo je mohou k definicím přiřazovat.

- Naživo: slovíčka a definice jsou na kartičkách a studenti je přiřazují k sobě
- On-line (ZOOM): debata v breakout rooms, chat, spojování termínů prostřednictvím tools
- On-line individuálně: předpřipravená hra v Quiziz

Na co si dávat pozor

Lektor si připraví podezřelé příspěvky, které se aktuálně šíří na sociálních sítích - konspirační teorie, hoaxy, dezinformace. Ukáže, co je na nich podezřelého a proč by studenti měli být v jejich dalším šíření opatrní.

Lektor předloží on-line (ZOOM) studentům jeden dezinformační či konspirační text a rozdělí je do breakout rooms, z nichž každá má svoje téma:

- a) Kdo je autor, co se o něm dá zjistit?
- b) Z jakých zdrojů čerpal? Dohledáte víc o zmíněných zdrojích, expertech apod.?
- c) Jaký druh textu to je? Zpravodajství, publicistika, hoax, vtip...
- d) Dohledáte téma i v jiných médiích? Informuje o tom ještě někdo?
- e) Je článek nestranný? Mohli se k problému vyjádřit i zástupci jiných stran, jiní odborníci atd.?

Skupiny navzájem své poznatky sdílejí.

Nebo je možné zadat všechny body jako individuální samostatnou domácí práci, kterou bude student konzultovat s lektorem ve formátu jeden na jednoho.

Jako samostatnou domácí aktivitu může lektor doporučit hru Spot the troll nebo Go viral.

Kouzla s obrázky

Po stručném úvodním výkladu na téma, jak je možné zmanipulovat fotografii, jak ověříme její pravost nebo nad čím a jak přemýšlíme, předloží/ukáže lektor žákům několik různých fotografií. Rozdělí je do skupin, v nichž musejí debatovat a rozhodnout, co je na snímcích podezřelého (např. z jiného úhlu by na nich bylo něco jiného, bylo z nich něco odříznuto, jde o fotomontáž, něco bylo vymazáno apod.). Výsledky si skupiny sdílejí.

Varianta individuální on-line: Každý student dostane jednu nebo více fotografií a má za úkol je podrobit zkoumání a najít pravdu. K tomu zpracuje samostatnou práci v zadaném rozsahu (max. 1 000 znaků k jednomu snímku).

Příliš šokující texty

Samostatná domácí práce: Vyhledejte na internetu texty, které se snaží hrát na city a emoce a udělejte jejich rozbor v daném rozsahu (max. 4 000 znaků). Zpětná vazba může proběhnout buď e-mailem, nebo ve formátu jeden na jednoho.

Podvodníci na internetu

Ukázky podvodných e-mailů a zpráv s nebezpečnými odkazy. Lektor vysvětlí, jak poznat, že jde o falešnou zprávu. Pak dá každému studentovi ukázkou nějaké takové zprávy a dá mu za úkol identifikovat všechny podezřelé jevy.

Love story

Samostatná domácí práce na konci celé lekce: napište esej: Představte si, že vám kamarád/kamarádka nadšeně líčí, že ho/ji na internetu potkala velká láska. Je ideální, ale je to například americký voják ze základny v Afghánistánu. Co dotyčnému na to řeknete? Co mu poradíte? Jak se ho pokusíte ochránit od zklamání a od možného okradení?

Umělá inteligence

Test: několik obrázků a videí, mix "pravých" a výtvorů AI. Úkol: napište (do ZOOM chatu, na papír...) nebo označte, které jsou které.

Hrátky s ChatGPT: založte si profil na neplacené verzi a zadejte ChatuGPT úkol. Splnil zadání? Co bylo špatně? Prezentujte ostatním studentům nebo prodiskutujte s lektorem jeden na jednoho.

Doporučené digitální nástroje pro hybridní výuku:

Mentimeter

Quiziz

Google forms

Games

Zdroje:

<https://www.goviralgame.com/cz>

<https://spotthetroll.org/>

<https://www.bbc.co.uk/news/resources/idt-8760dd58-84f9-4c98-ade2-590562670096>

<https://www.getbadnews.com/en>

Shrnutí

Úkolem lektora v tomto hybridním kurzu je být studentům k dispozici jako mentor a facilitátor. Poskytuje jim zpětnou vazbu a pomáhá jim posunout se vpřed. Klade otázky a pomáhá formulovat odpovědi. Lektor může volně vybírat a kombinovat jakékoli interaktivní aktivity, které považuje za vhodné pro konkrétní skupinu nebo pro jednotlivé studenty, aby maximalizoval očekávané výsledky učení.